

Ob osemdesetletnici prof. dr. Andreja Martinčiča

Tinka Bačič in Nejc Jogan

Biolog prof. dr. Andrej Martinčič, dolgoletni profesor na Oddelku za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, je v strokovnih krogih poznan predvsem kot urednik in soavtor vseh štirih izdaj *Male flore Slovenije* - ključa za določanje praprotnic in semenk. Kot znanstvenik deluje na področju botanike in ekologije. Še posebej rad se posveča mahovom, med njegovimi ekološkimi raziskavami pa so na prvem mestu raziskave ekstremnih rastišč, kot so mokrišča, jame in mrazišča. S pričujočim zapisom želimo počastiti njegovo okroglo obletnico in opozoriti na pomembnost že več kot šestdeset let trajajočega raznolikega botaničnega delovanja.

Andrej Martinčič se je rodil 22. maja leta 1935 v Ljubljani. Že v mladih letih je bil navdušen naravoslovec in botanik. Po končani osnovni šoli je obiskoval 10. (»moščansko«) gimnazijo v Ljubljani. Že v dijaških letih je prizadevno deloval v prirodoslovnem krožku. Bralcem se bo morda zdelo zanimi-

vo, če povemo, da je prof. Martinčič svojo strokovno pot začel prav pri reviji *Proteus*. Prva omemba njegove strokovne dejavnosti je zapisana že v letu 1949, ko nas *Proteus* obvešča, da je dijak ljubljanske X. gimnazije Martinčič na predvečer božiča pri biološkem krožku predaval o akvariju. V *Proteusu* je objavil tudi svoj prvi poljudnostrokovni prispevek (Martinčič, 1950) in v naslednjih letih pri tej reviji še večkrat sodeloval, tudi z nekaj zelo tehtnimi članki (zadnji je bil o barjanski vegetaciji Ljubljanskega barja; *Proteus*, 65 (6): 246-256).

Študiral je na tedanji Prirodoslovno-matematični fakulteti Univerze v Ljubljani na Oddelku za biologijo in diplomiral leta 1958 z diplomsko nalogo *Fitogeografske razmere vzhodnega dela Trnovskega gozda* pod mentorstvom prof. dr. Ernesta Mayerja. Na Oddelku za biologijo je vpisal tudi podiplomski študij. V času priprave doktorske disertacije je raziskoval na območju tedanje skupne države Jugoslavije in med drugim obiskal Vranico v Bosni, Šar planino, Pelister, Prokle-

Prof. Andrej Martinčič v mladih letih na terenu v Črni gori. Iz arhiva prof. Mihaela Jožefa Tomana.

Prof. Andrej Martinčič pri terenskem delu. Foto: Branko Vreš.

tije, Korab, Durmitor in Komove. Ob tem je zbiral podatke za seznam mahovnih vrst Jugoslavije. Doktoriral je marca leta 1965 z nalogo *Elementi mahovne flore Jugoslavije ter njihova horološka in ekološka problematika*, prav tako pod mentorstvom prof. dr. Ernesta Mayerja.

Njegova prva zaposlitev je bila v Prirodoslovnem muzeju Slovenije v Ljubljani, kjer je leta 1956 prevzel mesto kustosa za botaniko. Novembra leta 1960 se je zaposlil kot asistent za botaniko na Botaničnem inštitutu (poznejšem Oddelku za biologijo), kjer so takrat ustanovili nova dvopredmetna študija, biologijo-kemijo in biologijo-geografijo. Poučeval je različne predmete v okviru univerzitetnega študija na Biotehniški in tudi Pedagoški fakulteti: geobotaniko, ekologijo rastlin, onesnaževanje in varstvo okolja, fitogeografijo s fitocenologijo, biogeografijo ... Postavil je temelje študija ekologije. Leta 1981 je bil izvoljen v naziv redni profesor. Bil je mentor pri 37 diplomah, 12 magistrskih nalogah in 8 doktorskih nalogah.

V svoji univerzitetni karieri je bil predstojnik Oddelka za biologijo, dekan Biotehni-

ške fakultete in tudi prorektor Univerze v Ljubljani. Dejavno je sodeloval na številnih znanstvenih simpozijih in kongresih doma in v tujini. Bil je sekretar Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije, urednik Razprav SAZU (VI. razred - oddelek za prirodoslovne vede) in predsednik združenja Ekoloških društev Jugoslavije. Je dejavni član Društva ekologov Slovenije in tudi prvi predsednik tega društva, član Prirodoslovnega društva in častni član Botaničnega društva Slovenije. Njegove zasluge so bile v družbi večkrat prepoznane: med nagradami in priznanji omenimo Jesenkovo priznanje za življenjsko delo, ki ga je prejel leta 2000.

Prof. dr. Andrej Martinčič je svoje znanstvene prispevke objavlja tako v domačih kot tudi v tujih revijah. Njegova najpomembnejša dela na področju raziskovanja mahov so katalog listnatih mahov Jugoslavije (1968), *Seznam listnatih mahov (Bryopsida) Slovenije* (2003) in *Seznam jetrenjakov (Marchantiophyta) in rogovnjakov (Anthocerotophyta) Slovenije* (2011). Med njegovimi naravovarstvenimi prispevki je zagotovo najpomemb-

nejša objava *Rdeči seznam ogroženih listnatih mahov (Musci) v Sloveniji*, ki ga je objavil v reviji *Varstvo narave* (1992).

Prof. dr. Andrej Martinčič tudi po upokojitvi leta 1997 nadaljuje z raziskovalnim delom: raziskuje, piše znanstvene in strokovne članke ter sodeluje s kolegi botaniki v terminološki komisiji. V zadnjih letih redno objavlja strokovne prispevke k poznavanju razširjenosti vrst mahov, praprotnic in semenk, prispeval pa je tudi več gesel v *Enciklopediji Slovenije*. Glede na njegovo še vedno veliko raziskovalno dejavnost se v nadaljnjih letih veselimo še številnih objav, posebej o mahovih, njegovi ljubi rastlinski skupini. Ob osemdesetletnici mu iskreno čestitamo!

Literatura:

Bačič, T., Jogan, N., 2015: *Bibliografija dr. Andreja Martinčiča (ob njegovi 80-letnici)*. *Hladnikia*, 36: 3–30.
 Martinčič, A., Wraber, T., Jogan, N., Podobnik, A., Ravnik, V., Turk, B., Vreš, B., 1999: *Mala flora*

Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk.

Ljubljana: Tehniška založba Slovenije. 845 str.

Martinčič, A., Wraber, T., Jogan, N., Podobnik, A., Turk, B., Vreš, B., Ravnik, V., Frajman, B., Strgulc Krajšek, S., Trčak, B., Bačič, T., Fischer, M. A., Eler, K., Surina, B., 2007: *Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije. 967 str.*

Martinčič, A., Sušnik, F., 1969: *Mala flora Slovenije. Ljubljana: Cankarjeva založba. 516 str.*

Martinčič, A., Sušnik, F., 1984: *Mala flora Slovenije. Praprotnice in semenke. Ljubljana: Državna založba Slovenije. 793 str.*

Martinčič, A., 1950: *Kako smo pripravili prirodoslovno razstavo. Proteus*, 13 (1): 26–27.

Martinčič, A., 1968: *Bryophyta. Musci (Catalogus florae Jugoslaviae, II-2). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti. 102 str.*

Martinčič, A., 2003: *Seznam listnatih mahov (Bryopsida) Slovenije. Hacquetia*, 2 (1): 91–166.

Martinčič, A., 2011: *Seznam jetrenjakov (Marchantiophyta) in rogovnjakov (Anthocerotophyta) Slovenije. Scopolia*, 72: 1–38. *Ljubljana: Prirodoslovni muzej Slovenije.*

Društvene vesti • Glavni urednik revije *Proteus* prejel priznanje Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju

Glavni urednik revije *Proteus* prejel priznanje *Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju*

Na slavnostni podelitvi Zahvalnega dne Slovenske znanstvene fundacije, ki je potekala 14. januarja 2016 v Prešernovi dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, je priznanje *Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju* prejel tudi glavni urednik revije *Proteus*, dr. Tomaž Sajovic, in sicer »za dolgoletno lektorsko in publicistično delo ter ustvarjalno vlogo urednika poljudnoznanstvene revije *Proteus* v obdobju od leta 2005 do leta 2015«.

Slovenska znanstvena fundacija priznanja *Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju* sicer podeljuje od leta 2003 dalje. Priznanje

je namenjeno raziskovalcem, umetnikom, učiteljem in novinarjem, ki se odlikujejo v komuniciranju znanosti z različnimi javnostmi, še zlasti s splošno (generalno) javnostjo.

Priznanja se podeljujejo posameznikom, ki promovirajo znanost skozi različne medije, na različne načine in različnim populacijam, kot so organizacija dogodkov in prireditvev, objavljenih poljudnoznanstvenih sestavkov v revijah in časopisih, spletnega komuniciranja znanosti, uredniških aktivnosti, samostojnih poljudnoznanstvenih ali strokovnih publikacij, filmov ter razstav na izbrane teme, ki so zanimive za širši krog ljudi.